

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 09-03-2021

Αριθ. Πρωτ. : 29719 - 09-03-2021

ΕΥΚΕ: 460

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Αθανάσιος Παπαηλιού
Τηλέφωνο : 210 3742069
Fax : 210 3742063
Email : stateaid_unit@m nec.gr

Προς : Αρκαδία 2020 Ταπ. Τοκ.
Ερμού 21
221 32 Τρίπολη

Θέμα: Διατύπωση γνώμης επί σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο «Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος»

Σχετ.: Η με αρ. πρωτ. 2808/02-03-2021 επιστολή της Υπηρεσίας σας.

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, με θέμα «Αναβάθμιση Οικιστικού Περιβάλλοντος» και του επ' αυτού συνημμένου σχεδίου πρόσκλησης, σημειώνουμε τα εξής:

1 Σύμφωνα με το περιεχόμενο της πρόσκλησης, οι δράσεις που θα ενταχθούν και θα χρηματοδοτηθούν αφορούν σε προβλέπουν ενισχύσεις που στοχεύουν στην αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος της περιοχής παρέμβασης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται αναπλάσεις οικισμών, διαμόρφωση χώρων πρασίνου, σημάσεις, τουριστικές διαδρομές, αναβάθμιση κοινοχρήστων χώρων κ.α. Οι παρεμβάσεις υλοποιούνται σε τοπικές Δημοτικές Κοινότητες όπου υπάρχει αυξημένη τουριστική κίνηση, σε τοπικές δημοτικές ενότητες που εντάσσονται σε μια θεματική τουριστική διαδρομή π.χ. «Δρόμοι του κρασιού της Περιφέρειας», σε Δημοτικές Ενότητες πλησίον των οποίων υλοποιούνται μέσω του Προγράμματος παρεμβάσεις για την αξιοποίηση φυσικών /πολιτιστικών πόρων ή υπάρχουν πόροι.

Επιπλέον, η δράση συνδέεται με τον Ειδικό Στόχο 2 «Αναβάθμιση βασικών υποδομών και των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» της εγκεκριμένης Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων με τίτλο «Στρατηγική και Σχέδιο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Δράσης ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»» και συνδράμει στην επίτευξη του ειδικού στόχου 2B4.1 «Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό και κοινωνικό ιστό τους» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2014-2020.

Δυνητικός δικαιούχος είναι ο Δήμος Γορτυνίας, ο Δήμος Μεγαλόπολης και ο Δήμος Τρίπολης.

2 Σύμφωνα με το περιεχόμενο πρόσκλησης, τα έργα που θα ενταχθούν και θα χρηματοδοτηθούν αφορούν σε δράσεις που στοχεύουν στην αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος της εγκεκριμένης Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων με τίτλο «Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης ΤΑΠΤοΚ/CLLD «Αρκαδία 2020»».

Από τις περιγραφές που υπάρχουν στη πρόσκληση δύναται να ανακύπτουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων και για αυτό απαιτείται εφόσον προκύψουν να μπορούν να αντιμετωπιστούν αναφορικά με την συμβατότητα τους με το δίκαιο των Κρατικών ενισχύσεων.

Επίσης σύμφωνα με το «Working document» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «TOURISM FINANCING AND STATE AID» (συνημμένο) και ειδικότερα τα σημεία 3, 5 και 6, ορισμένα μέτρα ενίσχυσης στον τουριστικό τομέα μπορούν να μην αποτελούν κρατική ενίσχυση όταν δεν εμπίπτουν στα προβλεπόμενα του άρθρου 107(1) της ΣΛΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων και ειδικότερα όταν οι προτεινόμενες δράσεις δεν αποτελούν οικονομική δραστηριότητα ή δεν προκαλούνται από τις δράσεις αυτές προβλήματα στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Εάν οι δράσεις αυτές του τουριστικού τομέα παρέχονται δωρεάν, υπάρχει καθολική πρόσβαση σε αυτές και μέσω αυτών το κράτος εκπληρώνει το δημόσιο/κρατικό στόχο και την ανειλημμένη υποχρέωσή του προς το ευρύτερο κοινό, τότε δεν υφίστανται θέματα κρατικών ενισχύσεων.

Σε διαφορετική περίπτωση τα έργα ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα πρέπει να εφαρμοστεί το σχετικό θεσμικό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε αυτή την περίπτωση οι δράσεις αυτές δύναται να εξεταστούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το με αρ. 1084/14-06-2017 Κανονισμό της ΕΕ ή στην περίπτωση που υπάρξει πχ επανασχεδιασμός με προκήρυξη δράσεων μικρότερου προϋπολογισμού στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De minimis)

3 Στο διατακτικό της πρόσκλησης θα πρέπει να προστεθούν:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας «De Minimis»,
2. ο Καν (ΕΕ) 651/2014 «Για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός)
3. το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-08-2017 έγγραφο με τίτλο «Οδηγίες και παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων».

4 Στο κεφάλαιο 3 «Οικονομικά Στοιχεία Πρόσκλησης», να προστεθεί:

«3.4 Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για παρεμβάσεις σε υποδομές (κτιριακές ή/και εξοπλισμό) δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπίδότηση ή για έμμεση επιδότηση τυχόν άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων που ασκεί ο κύριος του έργου. Η διεπίδότηση μπορεί να αποκλειστεί εφόσον διασφαλισθεί ότι η υποδομή ή/και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιείται για την άσκηση οποιασδήποτε τυχόν άλλης οικονομικής δραστηριότητας (η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες) ή –αν ασκείται οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα- με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών και τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων.

Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες / υπηρεσίες / εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.

Έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός ή Κανονισμός de minimis).

Σε περίπτωση που μια πράξη χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται από το εφαρμοζόμενο ανά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο.

Εφόσον το σύνολο ή μέρος της πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΓΑΚ και για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

Εφόσον ως απαλλακτική διάταξη χρησιμοποιηθεί ο Καν. Ήσσονος Σημασίας 1407/2013 απαιτείται προγενέστερα να έχει διενεργηθεί ο έλεγχος σώρευσης.

Επισημαίνεται ότι, σε περιπτώσεις κρατικής ενίσχυσης, το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου καλύπτεται από ίδιους πόρους του δικαιούχου, οι οποίοι δεν εμπεριέχουν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Σε αντίθετη περίπτωση θα επέρχεται μείωση του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.».

Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, καθώς εφόσον απαιτηθεί και οι λίστες ελέγχου των Γενικών και Ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 33004/ΕΥΚΕ1321/24.03.2016 επιστολή της ΕΥΚΕ, αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της πράξης.

Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης και εφόσον χρησιμοποιήθηκε ο ΓΑΚ, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει άμεσα να συμπληρώσει και να διαβιβάσει την ΕΥΚΕ το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ) που περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω Κανονισμού, προκειμένου η ΕΥΚΕ να προβεί στην ηλεκτρονική υποβολή της πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εντός των καθορισθέντων χρονικών ορίων που τίθενται στο άρθρο 11 του ΓΑΚ. Επιπλέον υπενθυμίζεται ότι, σε περίπτωση που η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση αφορά σε ποσό 500.000,00€ και άνω, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει να αποστείλει στην ΕΥΚΕ τα στοιχεία που απαιτούνται για τη δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή TAM (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 12163/ΕΥΚΕ/4902/27.01.2017 επιστολής της ΕΥΚΕ με θέμα «Υποχρέωση και διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων».

Τα ανωτέρω πρέπει να ελέγχονται τόσο κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και κατά την καταβολή της ενίσχυσης όσο και κατά την περίοδο ελέγχου των μακροχρονίων υποχρεώσεων του δικαιούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 71 του Καν. 1303/2013.

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.